

8/02/2018

השפעת משטר ההשקיה על חוזק הסיבים בכותנה אקלפי - 2017

ב. נוי – לוגי עשיה חקלאית, י. קציר – מו"פ חקלאי גליל מערבי

מוגש למועצת הכותנה "מחקרים בכותנה 2017"

תקציר

טיפול השקיה שונים בכותנה בן מינית אקלפי 1432 שנבדלו ביניהם במועד תחילת ההשקיה, מרווחים בין ההשקיות ומנת המים הכוללת לא הניבו הבדלים בחוזק הסיבים ובשאר המדדים האחרים שנבדקו.

מבוא

כותנה מזני האקלפי המגודלת בארץ מיצרת סיבים בעלי חוזק נחות מאותם זנים כאשר הם מגודלים במקומות אחרים בעולם (ספרד, קליפורניה). כתוצאה מכך היא גם פודה מחירים נמוכים יותר בשוק הכותנה.

בקליפורניה מקובל לתת לכותנה במהלך הגידול טיפולים באשלגן על הנוף. כמו כן שיטת ההשקיה המקובלת היא "השקיה בתלמים" בה ניתנות כמויות גדולות של מים עם מרווחים גדולים בין ההשקיות. בעונת 2015 בוצעו שלושה ניסויים בהם נבחנה תוספת אשלגן לכותנה אקלפי במהלך הגידול. בשני ניסויים ניתן האשלגן בטיפול על הנוף (בגליל העליון- א. רבינוביץ ובדרום- א. בוסק). בגליל המערבי ניתנו טיפולי האשלגן באמצעות מי ההשקיה. בשלושת העבודות לא הייתה לתוספת האשלגן השפעה על חוזק הסיבים.

בעבודה שהתבצעה בגליל המערבי נבחנו שני זנים ונבדקו גם משטרי השקיה שונים. לא נמצאו הבדלים בין הזנים אך נמצא שבטיפול בו ניתנו פחות מים בתחילת הגידול היו הסיבים חזקים יותר. בעונת 2016 נבדקו 9 זוגות של טיפולי השקיה שכל זוג טיפולים כלל את אותה מנת מים בשני מועדים של תחילת השקיה, רגילה ומאוחרת. למרות שלא התקבלו הבדלים מובהקים ב-8 מתוך 9 זוגות הטיפולים היו הסיבים בטיפול המאוחר חזקים יותר, כמו כן התקבל יתרון להשקיה מלאה לעומת השקיה מופחתת. בעונת 2017 נבדקו מועדי תחילת השקיה המרווחים ביניהם ומנת המים הכוללת.

שיטות וחומרים

חלקות קטנות (4 שורות X 5 מטר)

הצצה: 15/4/17

פרח לצמח (ממוצע): 14/6/17

השקיה בטפטוף

4 מערכות השקיה שכל אחת השקתה חלקות במרווחים של 96 ס"מ ו-76 ס"מ בו זמנית על מנת לקבל יותר טיפולי השקיה בפחות מערכות.

טיפולי השקיה

סה"כ (מ"מ)	31 (30/7)	30	29 (16/7)	28	27 (2/7)	26	25 (18/6)	24 פריחה	23 (4/6)	מרווח שורות (ס"מ)	שבוע טיפול
260		24		36		200				96	1
325		30		45		250				76	2
225				120			105			96	3
280				150			130			76	4
260	20				180				60	76	5
210	16				144				50	96	6
320	20			75	65	60	25		75	76	7
260	20			60	52	48	20		60	96	8

קטיף מדגמים : 19/9

המדגמים כללו שלושה צמחים מיצגים שנקטפו במלואם, ההלקטים נספרו ובמידה ומספרם לא הגיע ל-60 נקטף צמח נוסף.

המדגמים נשקלו ונופטו במנפטת הגלילית הקטנה של זרעי ישראל, הסיבים נשקלו והועברו לבדיקת מרכיבי האיכות במכון המיון במועצת הכותנה.

קטיף בקוטפת : 25/9

קטיף לשקים בקוטפת של זרעי ישראל, השקים נשקלו ע"י מתקן השקילה שהותקן בקוטפת.

תוצאות

חוזק	עדינות	אורך	יבול סיבים	% סיבים	משקל הלקט (גרם)	מנת מים (מ"מ)	מרווח שורות (ס"מ)	טיפול
35.5	3.87	1.34	287	34.7	3.7	260	96	1
35.7	3.92	1.34	300	34.9	3.8	325	76	2
36.0	3.93	1.35	281	35.0	4.1	225	96	3
35.4	3.91	1.33	284	34.6	3.7	280	76	4
36.0	3.93	1.33	295	34.8	3.6	260	76	5
35.4	3.92	1.37	269	35.2	4.0	210	96	6
35.6	3.83	1.33	301	35.2	3.7	320	76	7
36.2	3.99	1.35	260	35.0	3.9	260	96	8

סיכום

שילובים שונים של מועדי התחלת השקיה, מ- 10 ימים לפני פרח לצמח ועד 10 ימים לאחר פרח לצמח. מרווחי השקיה, מהשקיה שבועית ועד למרווחי של שלושה שבועות בין ההשקיות, לא גרמו לקבלת הבדלים בכל המדדים שנבדקו. בדיקת היבול למרות שלא הייתה חיונית מבחינת מה שנבדק בניסוי זה, הראתה שלא היו טיפולים שגרמו לפגיעה משמעותית ביבול (269-301 ק"ג סיבים לדונם) פגיעה שאם הייתה מתקבלת לצד שיפור במדדים שנבדקו הייתה מבטלת אותם במידה רבה. אם זאת ניתן לראות כי היה בשנה זו נראה יתרון ביבול למרווח הצר (76 ס"מ) ולהגדלת מנות המים.

מסקנות

נראה שבמידה וטיפול ממשק יכולים להשפיע במידת מה על חוזק הסיבים עדיין השפעתם פחותה בהרבה מהשפעת תנאי הסביבה.

כנאמר: **חזק השביל מההולך בו.**